

Självständigt arbete (15 hp)

Författare		Program/Kurs	
Karolina Wahlgren		OP SA 14-17	
Handledare			
Håkan Edström		Antal ord: 11988	
	Beteckning	Kurskod	
		1OP303	
<p>MCRAVENS TEORI - NYCKELN TILL FRAMGÅNG ELLER VÄGLEDANDE PRINCIPER?</p>			
<p><u>ABSTRACT:</u></p> <p>Along with the development of today's warfare the use of special operations as an overall asset has increased. Due to this, the request for scientific built theory has also increased. One of the most cited theories of special operations is developed by William McRaven. His theory is used by many other researchers and the principles that he has developed can be traced all the way to the Swedish Doctrine. According to McRaven these principles, if used correct, will increase the probability of a positive outcome in an operation. But what if this highly regarded principles won't work for the operations it's supposed to be applicable on? This research aims to falsify McRavens theory by testing it on two successful special operations. The result has shown that McRavens theory is applicable on one of the operations but not on the other. McRavens theory has been considerably weakened by this result and one conclusion is that the theory might not be as relevant for today's operations as it was for the operations that were examined for his study.</p>			
<p><u>Nyckelord:</u></p> <p>Specialoperationer, relativ överlägsenhet, McRaven, Prelim, Deadstick</p>			

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	4
1.1	PROBLEMFÖRMULERING	4
1.2	SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING.....	6
1.3	TIDIGARE FORSKNING	7
1.4	DISPOSITION.....	9
2	RESONEMANG OM TEORI OCH METOD	10
2.1	TEORI	10
2.1.1	<i>Relativ överlägsenhet</i>	<i>10</i>
2.1.2	<i>Principer.....</i>	<i>12</i>
2.1.3	<i>Kritik mot teorin</i>	<i>14</i>
2.1.4	<i>Operationalisering.....</i>	<i>15</i>
2.2	METOD	16
2.2.1	<i>Uppsatsens genomförande.....</i>	<i>16</i>
2.2.2	<i>Principer för val av fall</i>	<i>17</i>
2.2.3	<i>Val av fall till analys.....</i>	<i>18</i>
2.2.4	<i>Material och källkritik.....</i>	<i>20</i>
2.3	SYNTES AV TEORI OCH METOD.....	22
3	BAKGRUND TILL FALL.....	24
3.1	OPERATION DEADSTICK.....	24
3.2	OPERATION PRELIM	24
4	ANALYS.....	25
4.1	ENKELHET	25
4.2	SÄKERHET	27
4.3	REPETITION	28
4.4	ÖVERRASKNING	28
4.5	HASTIGHET.....	29
4.6	SYFTE.....	30
5	RESULTAT.....	31
5.1	RELATIV ÖVERLÄGSENHET	31
5.2	NYTTJANDET AV PRINCIPERNA	32
5.3	TEORINS RELEVANS	34
6	AVSLUTNING.....	35
6.1	REFLEKTION.....	35

OP 14-17

6.2	RELEVANS FÖR YRKET	35
6.3	FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING.....	36
BIBLIOGRAFI.....		37

Figurförteckning

FIGUR 1 RELATIV ÖVERLÄGSENHET.....	11
FIGUR 2 MODELL ÖVER PRICIPER.....	12
TABELL 1 VAL AV FALL	17
TABELL 2 MÖJLIGA FALL ATT UNDERSÖKA	18
TABELL 3 ANALYSVERKTYG.....	23
TABELL 4 RESULTAT FÖR NYTTJANDE AV PRINCIPER.....	32

1 Inledning

1.1 Problemformulering

Dagens krig ser inte ut som de konventionella mellanstatliga typ av krig som världen upplevde med andra världskriget och kalla kriget. Idag speglas krig av strider mellan allt från lokala klaner till gerillagrupper och terrorföretag.¹ Till skillnad mot dessa stora slag som kan läsas om i världshistorien så finns idag inga specifika fronter på kriget, stater står inte ”ansikte mot ansikte” och utkämpar utnötande slag, idag utkämpas istället mindre strider utspridda över stora ytor och över hela jordens yta från öken till städer.²

Vid denna typ av krigföring har specialförband (SF) och specialoperationer (SO) kommit att bli allt mer betydande. Behovet av att med små, välutbildade förband kunna utföra allt från okonventionell krigföring, underrättelseoperationer till välriktade precisionsoperationer har blivit allt större i den nya typen av krigföring.³

Det finns i dagsläget begränsat med vetenskaplig forskning och analyser om SO, en anledning till det kan vara att det till en början inte finns speciellt mycket teori om ämnet. Christopher Marsh, Mike Kenny och Nathanael Joslyn skriver i början av sin artikel från 2015 att:

Any field of scientific inquiry must begin either with a theory or with the search for a theory. To do otherwise is simply to attempt to accumulate information about a given subject without any particular purpose or rationale.⁴

De menar att om forskare inte har en teorigrund att stå på i sin undersökning kommer det att resultera i ett uppradande av fakta. De betonar även vikten av att det finns vetenskapligt förankrade teorier om SO. Detta dels för att de som planerar operationer ska ha något att luta sina beslut mot men även för att de som genomför operationen ska kunna förstå sin chefs plan och kunna handla i chefens anda. Kärnan i artikeln är att det, på grund av att SO innefattar ett

¹ Münkler 2004, 9

² Ibid, 12

³ Marsh, Kiras & Blocksome 2015, 1-2

⁴ Marsh, Kenny & Joslyn 2015, 89

OP 14-17

väldigt brett spektra av uppgifter, inte går att skapa en gemensam teori för SO utan det kommer bestå av olika teorier för olika uppdrag.⁵

William McRaven är en av de få som behandlar SO och som i undersökningar har tagit fram konkreta principer för att lyckas i det taktiska genomförandet av SO. Hans teori bygger på att SF uppnår ”*relative superiority*”, på svenska relativ överlägsenhet. Därefter tar han fram sex principer som måste tas i beaktan under planering, förberedelser och genomförande av SO för att relativ överlägsenhet ska kunna uppnås.⁶

McRaven är en av de teoretiker som har fått stort genomslag med teori och principer om SO. I Sveriges Operativ doktrin 2014 står det till exempel:

Specialförbanden verkar med delvis andra framgångsfaktorer än reguljära förband, med grundprincipen att kvalitet är viktigare än kvantitet. Specialförbanden strävar efter enkelhet såväl i planering som genomförande, oförutsägbarhet genom överraskning, okonventionella och flexibla metoder, målmedvetenhet och ett högt tempo i genomförandet samt ett uppträdande präglad av diskretion i alla sammanhang. Specialförbanden kräver lätt utrustning för att uppnå hög rörlighet både avseende strategiska transporter och taktisk rörlighet.⁷

Här finns stora likheter med McRaven, fem av hans principer gå att identifiera i citatet och den enda principen som här är utelämnad är den om förövning. Ett annat bevis på att McRaven har fått stort genomslag är att även Robert Spulak i sin teori använder begreppet relativ överlägsenhet som McRaven har definierat det, men utan att ifrågasätta begreppets betydelse.⁸

McRaven har studerat åtta olika SO för att hitta de principer som leder till relativ överlägsenhet. Operationerna är genomförda i tidsspannet mellan 1940-1976 och är utvalda för att enligt McRaven, representera ett brett spektra av operationstyper som är utförda av styrkor från flera olika länder, både i fredstid och i krigstid och som dessutom är utförda både från land, hav och luft. McRaven menar att undersökningen av dessa åtta operationer är tillräckligt för att

⁵ Marsh, Kenny & Joslyn 2015, 103

⁶ McRaven 1996, 8-9

⁷ Operativ doktrin 2014, 56-57

⁸ Spulak 2007, 23

OP 14-17

validera hans teori och kunna visa på att de utvalda principerna minskar friktionerna och bidrar till att en styrka kan uppnå relativ överlägsenhet.⁹

McRavens teori är kritiserad för att inte vara användbar på ett större spektra av andra typer av SO. William Driver och Bruce DeFeyter visar i en avhandling att hans teori inte är giltig för okonventionell krigföring som i vissa definitioner innefattas i SO. De menar att McRavens teori bara är användbar för rädföretag.¹⁰

McRavens teori har blivit stor och väl citerad utan att någon egentligen har prövat om teorin håller. Samtidigt verkar det även som att McRaven själv har genomfört undersökningar av operationer med syftet att validera teorin, inte att stärka den genom att försöka falsifiera den.

Det kan här finnas skäl till att tro att McRaven har valt operationer som medvetet passar in på hans teori just i syfte att stärka den. Vad skulle då resultatet bli av att utsätta hans teori för en hårdare prövning i ett försöka att falsifiera istället för att validera? Och vad skulle det då innebära för tänket kring SO om teorin inte håller?

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med undersökningen är främst att försöka falsifiera McRavens teori men även bidra till vidare forskning på just McRavens teori. Ett andra syfte med undersökningen är att i det stora hela bidra till den knappa forskning som idag finns på den taktiska nivån av specialoperationer.

Undersökningens frågeställning är:

I vilken utsträckning är McRavens teori tillämpbar på andra specialoperationer som inte innefattar de åtta specifika fall som teorin redan är testad på?

För att svara på studiens frågeställning kommer ett centralt påstående i McRavens teori prövas, det påstående att alla principer behövs för att uppnå relativ överlägsenhet. Det kommer då undersökas i vilken utsträckning de principer McRaven presenterat nyttjas för att uppnå relativ överlägsenhet och för att lyckas med en operation. Utifrån detta kan två delfrågor formuleras, den första handlar om *hur vida relativ överlägsenhet uppnåddes* under valda operation-

⁹ McRaven 1996, 23-24

¹⁰ Driver & DeFeyter 2008, 3

OP 14-17

er. Den frågan kommer jag att besvara med en inledande analys i metod delen eftersom det är avgörande för val av slutgiltiga fall. Om inte relativ överlägsenhet kan anses ha uppnåtts i ett fall så kommer det fallet inte vara relevant för fortsatt analys för att besvara nästa delfråga. Andra frågan handlar således *om i vilken utsträckning samtliga principer nyttjades* vid de utvalda operationerna, denna fråga kommer besvaras genom en analys av empiri och därefter diskuteras i kapitlet om slutsatser.

1.3 Tidigare forskning

Under denna rubrik presenteras dels andra teoretikers syn på SO samt om de uttalar sig om McRaven och även tidigare forskning på McRavens teori.

Colin Gray är en av de forskarna som även han undersöker vad som krävs för att SO ska lyckas. Forskningen är främst inriktad på den strategiska nyttan att använda SO och hur denna framgång ska nås. Gray tar fram elva olika och av varandra oberoende kategorier för att säkare kunna nå stor strategisk effekt med hjälp av SO. Kategorierna innefattar bland annat politisk efterfrågan, avsaknaden av ett annat alternativ och taktisk kompetens. Till skillnad från McRaven så menar Gray att det inte går att ta fram precisa villkor som kommer leda till strategiskt lyckande. Medan McRaven påstår att hans samtliga principer måste nyttjas så menar Gray att kategorierna inte kan ses som varken nödvändiga eller eftersträvansvärda men att de kan öka chansen för framgång.¹¹

År 2007 publicerade Spulak en rapport där han bygger vidare på McRavens teori i ett försök att utöka den till att innefatta mer än bara rädföretag. Spulaks teori bygger på konventionella förbands permanenta begränsningar som han menar att SF kan hantera bättre.¹² Han förklarar att SF når taktisk framgång på grund av deras speciella sammansättning av specifikt utvald personal, deras motivation till att lösa uppgiften och deras förmåga till att vara flexibla och kreativa.¹³ Spulak använder sig av McRavens uttryck och definition av relativ överlägsenhet i sin forskning men utan att egentligen ifrågasätta begreppet.¹⁴ Han har likt McRaven använt krigföringsprinciperna för att förklara SO, förklaringen till dessa principer innefattar i stort

¹¹ Gray 1999, 2-3

¹² Spulak 2007, 4 & 19

¹³ Ibid, 14-15

¹⁴ Ibid, 23

OP 14-17

sett McRavens principer och några till. Skillnaden från McRavens principer är att Spulaks är mer diffust beskrivna och innefattar ett bredare perspektiv.¹⁵

James Kiras forskar om hur SO i samverkan med konventionella styrkor kan uppnå en strategisk effekt och dessutom bibehålla denna. Han menar att detta kan förklaras genom att förstå relationen mellan den moraliska och den materiella utnötningen.¹⁶ En av Kiras slutsatser är att små SO som i sig är individuellt utförda kan på ett strategiskt plan sammantaget få en stor effekt. Detta både genom att påverka motståndarens moral eftersom SF lyckas med operationer som kan vara extremt svår genomförbara men även genom att tära på motståndarens materiella resurser genom många och utspridda operationer.¹⁷ Kiras stöttar McRaven och menar att hans tänk om att nyttja principerna för att reducera friktionerna till att vara hanterbara är helt rätt. Dock påpekar Kiras att McRaven har missat en substantiell del av friktioner, den faktor att friktioner är dubbelsidigt och påverkar den egna styrkan likväl som det påverkar motståndaren.¹⁸

Adam Leong Kok Wey har forskat inom strategi och har då gjort ett försök att förklara hur specialoperationer kan användas effektivt. Detta gör han genom att nämna två militärteoretiker som skrev sina verk 500 år f.Kr respektive 100 år e.Kr. Han lyfter som exempel fram Sun Tzus principer om extraordinära styrkor, överraskning, flexibilitet, förmåga att operera bakom fiendes linjer, underrättelse och vilseledning som en förklaring till hur specialoperationer går till. Wey menar med sin undersökning att specialoperationer inte är ett nytt fenomen utan att taktiken och den strategiska fördelen det kan ge har varit känd sedan långt tillbaka och att de befintliga teorierna som finns är tillräckliga.¹⁹ Till skillnad mot McRaven anser Wey att de teorier som finns är tillräckliga för att förklara SO.

I Driver och DeFeyters avhandling undersöker de okonventionell krigföring. Där kritiserar de McRavens teori och menar att det inte kan förklara hela spektrat av SO speciellt då inte okonventionell krigföring.²⁰ De använder dock McRavens teori om relativ överlägsenhet för att, likt McRaven, skapa en förklaringsmodell för okonventionell krigföring som även den bygger på sex principer. Den teori som Driver och DeFeyter presenterar är inte menad att ersätt

¹⁵ Spulak 2007, 26-38

¹⁶ Kiras 2006, 2

¹⁷ Ibid, 115

¹⁸ Ibid, 11

¹⁹ Wey 2014, 131-133

²⁰ Driver & DeFeyter 2008, v

OP 14-17

McRavens teori utan snarare fungera som ett komplement till den.²¹ Modellen som de presenterar liknar McRavens men de använder sig istället av de sex principerna: säkerhet, nätverkande, syfte, indoktrinering, influera och rörlighet. Genom att en okonventionell styrka tar de sex principerna i åtanke kan denne uppnå relativ överlägsenhet mot en stat, likväl kan en stat ha modellen i åtanke för att se vart den okonventionella styrkan är på väg att lyckas eller misslyckas med.²²

Samtliga av dessa författare tillsammans med ett antal fler har skrivit om specialoperationer, de flesta ser dock operationerna ur ett strategiskt perspektiv. McRaven är egentligen en av få som undersöker det taktiska genomförandet i större utsträckning. Eftersom McRaven är mycket sparsam med att nämna den strategiska nivån så kan ovanstående litteratur till del ses som ett komplement till hans teori. Trots att flera nämner McRavens teori och hans begrepp, både som kritik och som medhåll, så är det få som verkligen har prövat hans teori. Driver och DeFeyters undersökning på just McRavens teori är inte speciellt omfattande utan de konstaterar snabbt att det inte kommer fungera och skapar istället en egen teori.

Det finns alltså inte bara en forskningslucka när det gäller det taktiska perspektivet av SO utan det finns en stor avsaknad på vetenskapliga prövningar av McRavens teori. Det faktum att han är en av få som undersöker den taktiska nivån samt att många använder hans begrepp och hans teori som grund ger en än större anledning att pröva teorin väl.

1.4 Disposition

I det andra kapitlet kommer först den teori som är central för undersökningen att presenteras och en operationalisering av denne kommer göras, därefter redogörs för den metod, sätt för val av fall och val av fall som görs. Slutligen i andra kapitlet kommer analysverktyget i helhet att visas. I tredje kapitlet görs en kort redovisning för bakgrunden till fallen, varför de genomfördes och i stort vad som hände. I fjärde kapitlet redogörs för vad som hittats i texterna angående de olika principerna för att sedan i resultatkapitlet diskutera det som presenterats i empirin. I femte kapitlet förs en diskussion om slutsatser och resultat kopplat mot uppsatsens frågeställningar. Slutligen i det sjätte kapitlet presenteras en reflektion angående undersökningen samt dess relevans för yrkesutövningen och förslag till vidare forskning.

²¹ Driver & DeFeyter 2008, 4

²² Ibid, 87-88

2 Resonemang om teori och metod

2.1 Teori

I kapitlet kommer det att redogöras för den teori som kommer nyttjas samt de utvalda delar som är mest relevanta för studien. Först redogörs för McRavens definition av SO, därefter det begrepp som teorin bygger på och sist principerna som krävs för att uppnå fenomenet.

Det finns idag flera olika definitioner av vad en specialoperation är och vilka förband som kan klassas som specialförband. För att skapa teorin för SO har McRaven tagit fram en egen definition av SO som bygger på *The Doctrine for Joint Special Operations* (JP3-05), publicerad år 1990. I sin studie har han undersökt operationer som går inom ramen för den egna teorin men han påpekar att teorin är giltig för operationer som går under JP3-05 definition av SO.²³

McRavens definition lyder:

A special operation is conducted by forces specially trained, equipped, and supported for a specific target whose destruction, elimination, or rescue (in the case of hostage), is a political or military imperative.²⁴

McRaven menar att JP3-05 innehåller, till skillnad från hans egen definition, att en SO kan innefatta underrättelseoperationer, psykologiska operationer och civila företag.²⁵ McRavens egna definition är mer begränsad än denne och innefattar endast det som kallas ”direct-action”.²⁶

2.1.1 Relativ överlägsenhet

Fenomenet relativ överlägsenhet är enligt McRaven något som en underlägsen styrka kan uppnå när de möter en överlägsen motståndare. En överlägsen styrka kan dels vara fler till numerären eller vara en väl försvarsberedd motståndare. Relativ överlägsenhet uppstår när den underlägsna styrkan når ett stort *övertag* och därmed ökar sina chanser att lyckas med operationen. Fenomenet uppstår oftast i det mest avgörande ögonblicket av operationen och när det väl är uppnått så är det av största vikt att bibehålla överlägsenheten för att operationen ska

²³ McRaven 1996, 2-3

²⁴ Ibid, 2

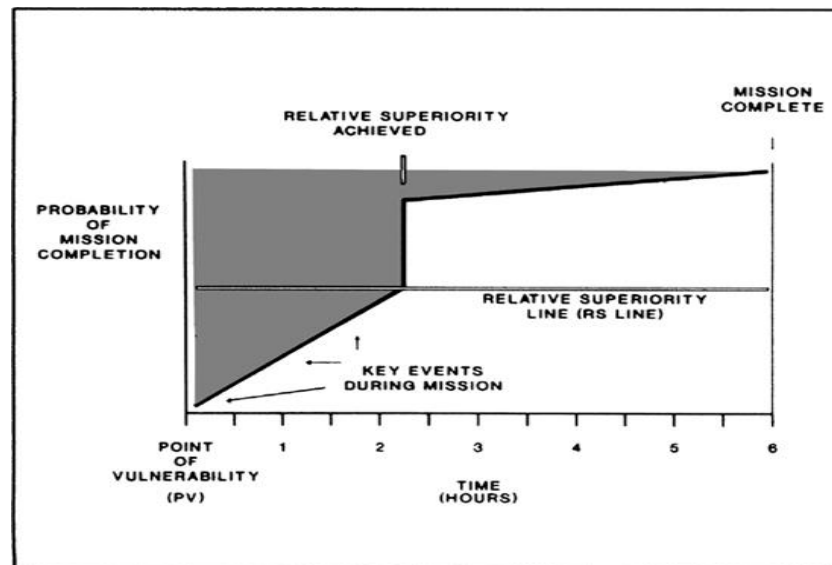
²⁵ Ibid, 2

²⁶ Med direct-action menas exempelvis rädföretag och fritagningar, alltså operationer där en styrka gör direkt påverkan på något. Detta innefattar alltså inte underrättelseoperationer.

OP 14-17

lyckas. Han menar även att för att kunna detta behövs det ett stor mod, bra intellekt, djärvhet och stor uthållighet från den styrka som genomför operationen.²⁷

Desto tidigare relativ överlägsenhet kan uppnås efter det att genomförande styrka har visat sig för sin motståndare desto större chans är det att operationen lyckas. För att visa när i en operation som överlägsenheten inträffat har McRaven skapat en graf som figuren nedan visar.²⁸

Figur 1: Relativ överlägsenhet²⁹

”Point of vulnerability” är den tidpunkt då den anfallande styrkan når motståndarens första försvarslinje, McRaven menar att vid detta tillfälle börjar friktioner som osäkerhet, chansning och motståndarens vilja att påverka operationen. Från den punkten visar grafen hur lång tid det tar för styrkan att uppnå relativ överlägsenhet och hur chansen för att operationen lyckas ökar markant när överlägsenheten uppnås. Figuren ovan visar att det tog strax över två timmar för styrkan att uppnå relativ överlägsenhet och att de lyckades bibehålla överlägsenheten till dess att operationen var klar.³⁰

²⁷ McRaven 1996, 4-5

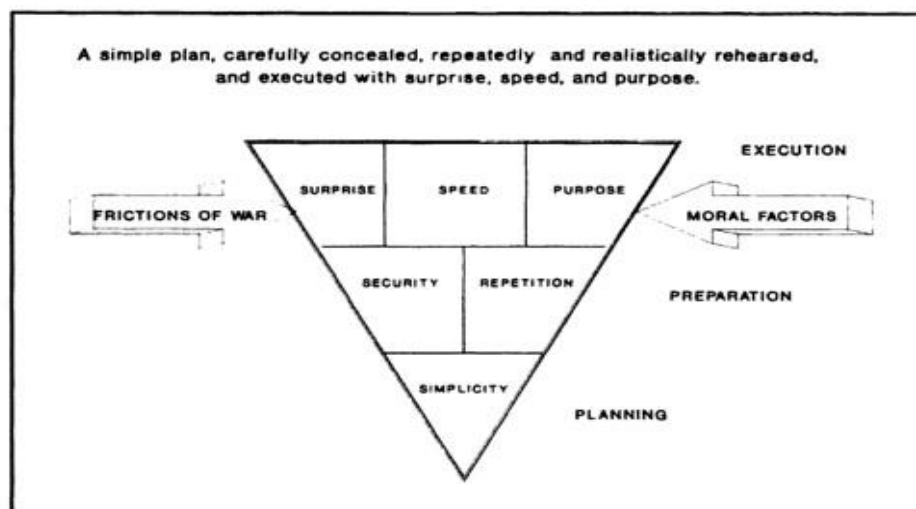
²⁸ Ibid, 6-7

²⁹ Ibid, 7

³⁰ Ibid, 7-8

2.1.2 Principer

De sex principerna som McRaven har tagit fram för att uppnå relativ överlägsenhet sätter han in i en modell där det visas vilken princip som är viktig i de olika skedena av operationen. I modellen syns även att principerna i triangeln kommer att utifrån påverkas av friktioner som inte går att påverka i planering. För att väga upp de friktionerna stöttas modellen av förbandets moraliska faktorer, så som soldaternas mod och intellekt, de faktorerna kommer göra att modellen inte tippas över.³¹ Modellen visas nedan.

Figur 2: Modell över principer³²

McRaven menar att principerna är beroende av varandra och han ger exempel på hur beroendet ser ut. Till exempel, om en operation inte är enkel i planeringen kommer det vara svårt att hålla den dold och kunna föröva den väl, och för att lyckas med överraskning och hastighet måste operationen kunna döljas och förövas.³³

Principen om **enkelhet (simplicity)** syftar till planeringen av en operation. För att uppnå enkelhet behövs tre element tas i beaktan under planeringen; att *begränsa antalet mål* eller objekt, att *skaffa bra underrättelser* och att *planera ett innovativt genomförande*.³⁴ Att kunna begränsa antalet objekt som ska verkas mot är nödvändigt för att inte göra operationen för komplicerad, det handlar om att endast göra det som krävs för att uppnå operationens mål. Bra underrättelser om objekten underlättar genom att de som planerar tidigt kan planera för

³¹ McRaven 1996, 11

³² Ibid, 11

³³ Ibid, 9-10

³⁴ Ibid, 11

OP 14-17

det som annars kan skapa friktioner, om det inte finns tillgång till underrättelser sker planering efter det som anses rimligt. Innovativ planering syftar till att komma på nya sätt att hantera friktioner. McRaven fokuserar på att hitta ny teknologi som hjälpmedel eller att utnyttja ny eller okonventionell taktik.³⁵

Säkerhet (security) syftar till operationssekretess. Genom att hålla operationen hemlig minskar risken att motståndaren hinner förbereda sig på operationen. När objekten är försvarade av motståndaren har de redan en aning om att någon kommer anfalla, sekretessen handlar mer om att inte *tidpunkten* och *metoden* för operationen ska avslöjas. Att hålla operationen dold medför även att motståndaren inte kan planera en överraskande motattack.³⁶

Repetition syftar till att *öva och repetera delar* av operationen men även att öva *hela* scenariot. På detta sätt menar McRaven att svagheter i planen kan upptäckas och korrigeras för att inte utgöra onödiga friktioner under genomförandet. Genom noga förövning ökar både den individuella och den gemensamma färdigheten vilket leder till större chans att operationen lyckas.³⁷

Principen **överraskning (suprice)** är en kombination av *tajming*, *avledning* och att *utnyttja motståndarens svagheter*. McRaven menar att detta är enda sättet att överraska en motståndare som redan är försvarsförberedd. Med *tajming* syftar han på att attacken ska ske när motståndaren minst anar det eller när dess försvar nedgår. Att *avleda* motståndaren syftar till att nyttja skenföretag för att antingen splittra motståndarens försvar eller för att rikta försvaret åt ”fel” håll. För att kunna överraska bör alla identifierade svagheter utnyttjas, exempelvis om försvaret inte är anpassat för ett anfall som flyger in mot objektet så bör det göras.³⁸

Med principen **hastighet (speed)** menar McRaven den *tid* det tar att dels uppnå relativ överlägsenhet men även att slutföra operationen. Han menar att i de flesta fallen av SO har styrkorna uppnått överlägsenheten inom loppet av 30 minuter, i ett fall han har undersökt tog det 60 minuter. Tiden är beroende av den utrustningen som styrkorna har men även av motståndarens förmåga till att reagera och försvara sig. Genom att *minimera och specialisera den utrust-*

³⁵ McRaven 1996, 12-14

³⁶ Ibid, 14-15

³⁷ Ibid, 15-16

³⁸ Ibid, 17-19

OP 14-17

ning som används kan förbanden göras tillräckligt lätta för att blir rörliga och snabba. Genom att kunna hålla hög hastighet minska även motståndarens tid för att hinna försvara sig.³⁹

McRaven menar att **syfte (purpose)** innefattar två aspekter för att alla ska förstå vikten av operationen och varför den genomförs. Den första aspekten är att *målet måste vara tydligt* och känt innan genomförandet, då vet alla målet och kan gå mot det oavsett vilka friktioner som uppstår. Den andra aspekten är att det krävs ett stort *personligt engagemang* för att varje person ska göra precis allt för att operationen ska lyckas.⁴⁰

2.1.3 Kritik mot teorin

När McRaven presenterar sin teori är han noga med att understryka att det är han som har skapat den, det innebär att det borde finnas bra spårbarhet i hans tillvägagångssätt, men så är inte fallet. Han beskriver relativ överlägsenhet som något självklart men förklarar egentligen inte vart begreppet kommer från samtidigt som han beskriver begreppet väldigt löst och utan egentliga kriterier för vad det faktiskt är eller innebär.

Vad det gäller principerna ska McRaven utgått från principer för krigföring som används i USAs Doctrine for joint Special Operations, försökt identifiera dessa i ett antal SO för att sedan ta ut de som är gemensamma för samtliga operationer, anpassa de för att passa SO och slutligen skapa sin teori.⁴¹ Det finns däremot inget bevis i McRavens bok för hur han har valt ut de sex principerna eller vilka de ursprungliga principerna är. Det finns åtta undersökta SO men alla dessa verkar vara ställda mot redan utplockade principer i en färdig teori, dessutom så skriver han att operationerna är utplockade för att kunna validera teorin.

Undersökningen och tillvägagångssättet som presenteras i boken skulle kunna styrkas och rättfärdigas med den ursprungliga avhandlingen, men problemet blir då att den avhandlingen ser precis likadan ut som boken. Med hänsyn till den kritik som finns mot McRaven blir hans teori mer öppen för att prövas, då för att se om det finns grund för kritiken.

³⁹ McRaven 1996, 19-21

⁴⁰ Ibid, 21-23

⁴¹ Ibid, 8

2.1.4 Operationalisering

För att genomföra en analys där teorin prövas på operationer så måste teorin operationaliseras, det innebär att den görs mätbar. För att göra detta beskrivs först principerna, det som är gjort ovan. Därefter tas ett analysverktyg av variabler fram på samtliga principer. Variablerna kan ses som kännetecken för dessa delar ur teorin.⁴² Med hjälp av dessa ställs sedan ”frågor” till empirin för att sedan kunna svara på forskningsfrågorna. För att kunna identifiera variablerna i empirin tas operationella indikatorer fram för varje variabel, indikatorerna kommer att visa på vad forskaren ska leta efter i empirin för att kunna påvisa variabeln.⁴³

Ur den beskrivningen av McRavens teori som återfinns i teorikapitlet kan ett antal variabler tas fram. Nedan kommer respektive princip och dess variabel att presenteras. I texten presenteras även de indikatorer och följdfrågor som kommer att sökas efter i empirin. Detta kommer i slutet att presenteras i en tabell som kommer användas i analysen.

Det centrala i principen **enkelhet** består av tre delar, goda underrättelser, innovativ planering och att begränsa antalet objekt. För att hitta variabeln goda underrättelser söker forskaren efter bevis på om de som planerade visste hur objektet såg ut, hur många motståndare där fanns och hur objektet försvarades. För variabeln innovativ planering söks stöd för om ny eller anorlunda stridsteknik har nyttjats och om specialanpassad eller nyutvecklad teknisk utrustning nyttjades. Den sista delen om att begränsa antalet objekt kan finnas genom att leta efter om där fanns flera potentiella mål i operationsområdet och om några mål aktivt valdes bort.

Principen **säkerhet** har två centrala variabler, dels att dölja tidpunkten för operationen men även att dölja metoden för operationen. För att identifiera dess två variabler i empirin söks det efter indikationer på både om motståndaren visste när operationen skulle genomföras men även om de visste hur det skulle komma att genomföras.

Ur principen **repetition** utläses en central variabel, att öva och repetera operationen. För att hitta det i empirin söks bevis på dels om delar ur operationen repeterades flertalet gånger men även om den övades i helhet.

⁴² Esaiasson et.al 2012, 50-51

⁴³ Ibid, 55

OP 14-17

Överraskningens tre centrala delar är rätt tajming, avledning och nyttjande av motståndarens svagheter. För den första variabeln letar forskaren efter vid vilken tidpunkt operationen genomfördes och om det var enligt planen. För den andra variabeln söks bevis på om vilseledande åtgärder nyttjades. För den sista söks om de som planerade hade identifierat svagheter hos motståndaren och om dessa nyttjades vid genomförandet.

Centrala delar ur **hastighet** är dels tiden men även utrustningens påverkan på uppgiften. För att hitta om operationen genomfördes inom en rimlig tidsram söks information om hur lång tid det tog innan målet var uppnått respektive att operationen var avslutad. För att hitta om utrustningen påverkade söks indikationer på om utrustningen anpassades för uppgiften och om den kunde användas till fullo.

Ur den sista principen, **syfte**, finns två centrala delar, dels tydliga mål och dels personligt engagemang. För att hitta första variabeln letas efter information om huruvida målet och varför det skulle uppnås var tydligt för alla. Personligt engagemang hittas genom att leta efter indikatorer på om soldaterna ansåg att operationen var viktig.

2.2 Metod

I detta kapitel kommer uppsatsens metod att presenteras och motiveras tillsammans med ett resonemang om hur val av fall gjorts.

2.2.1 Uppsatsens genomförande

För att svara på de forskningsfrågor som är uppställda kommer hela McRavens teori och samtliga principer vara av stor vikt för undersökningen. Detta i syfte att kunna undersöka i vilken utsträckning som de olika principerna påverkar fenomenet relativ överlägsenhet.

Undersökningen som kommer att göras är en förklarande studie, närmare beskrivet en teori-prövande studie. Genom att skapa undersökningens frågeställning kommer sedan McRavens teori att prövas på empiri, alltså de fall/operationer som väljs.⁴⁴ Fallstudie kan användas för att göra en teori-prövande studie. Fokus vid en fallstudie är att få djup kunskap om ett eller ett fåtal fall och därmed kunna förklara olika samband.⁴⁵ Valet av fall för att genomföra en fallstudie är viktigt, få fall väljs ur en mängd i syfte att kunna utgöra en representant som sedan

⁴⁴ Esaiasson et.al 2012, 40

⁴⁵ Denscombe 2009, 62

OP 14-17

går att generalisera från. Fall till studien kommer att väljas utifrån deras relevans för studien.⁴⁶ Även om fall väljs med omsorg så kan det efter att fallstudien är gjord vara svårt att generalisera utefter det fall som är valt. För att kunna generalisera måste fallet vara representativt för den kategorin som används. Det innebär att tillräckligt med information om fallet måste presenteras för att läsaren ska förstå kopplingen mellan fallet och dess kategori.⁴⁷

2.2.2 Principer för val av fall

Valet av vilka fall som ska nyttjas för att falsifiera McRavens teori kan göras på ett antal olika sätt. Först görs en översikt av vilka fall McRaven undersökt.

McRaven har undersökt åtta SO som är utförda under tidsperioden 1940-1976. Sex av operationerna är utförda under andra världskriget och två efter. Samtliga operationer är utförda av aktörer som är amerikaner, briter, italienare, tyskar och israeler. Sju av operationerna är lyckade och en är misslyckad men McRaven menar att operationen var ett lyckat taktiskt genomförande enligt skolboken.

Falsifiering av McRavens teori kan bland annat göras på två olika sätt, det första är att pröva teorins tidsbundenhet genom att nyttja fall som ligger utanför det tidsspänn som redan undersökta fall finns i. Det andra sättet är att pröva den ur ett kontextuellt aspekt, samtliga aktörer som McRaven har undersökt är västerländska, teorin kan då prövas på fall som inte är utförda av västerländska aktörer.⁴⁸ Utifrån dessa två sätt att pröva teorin görs en tabell enligt nedan för att hitta lämpliga fall.

	Utförd av västerländska styrkor	Utförd av icke västerländska styrkor
Utförd inom tidsperiod 1940-1976	X	Y
Utförd efter 1976	Z	Å

Tabell 1 Val av fall

⁴⁶ Denscombe 2009, 63-64

⁴⁷ Ibid, 69-70

⁴⁸ Samuel Huntington menar att västerländska innefattar Europa, Nordamerika samt europeiska bosättningar så som Australiern och Nya Zeeland. Han menar även att judiska besättningar så som Israel även de kan räknas till västerländska då de har stor kulturella likheter. När man talar om militärteori är det ingen tvekan om att Martin van Creveld, som är en israelisk militärteoretiker, räknas till de västerländska teorierna och teoretikerna.(Huntington 1996, 46-48)

OP 14-17

Genom att pröva teorin på fall ur de olika kategorierna kan något olika svar fås om huruvida McRavens teori är prövbar mot just den kategorin av fall.

Vid val av fall X kan teorin falsifieras genom att välja de fall som McRaven inte valt att undersöka. Det är viktigt att ta med i beaktan om materialet om fallen som undersöks även fanns tillgänglig när McRaven gjorde sin studie, om informationen släpptes efter hans bok är det en logisk förklaring till varför fallet inte studerades.

Om fall Z väljs prövas teorins tillämpbarhet på operationer utförda av västerländska styrkor, men även om den är tillämpbar på operationer utförda efter studien var gjord. Alltså kommer teorins tidlöshet att prövas till en viss grad.

Fall Y kommer att pröva teorin likt om fall X väljs med tillägget att teorin även prövas mot operationer utförda av icke västerländska aktörer.

Väljs fall Å kommer teorins tidlöshet prövas likt om fall Z väljs men även här med tillägget om den är tillämpbar för icke västerländska aktörer.

2.2.3 Val av fall till analys

Det som kommer att styra valen av fall till undersökningen kommer främst att vara tillgången på empiri. Problematiken med att undersöka SO är att mycket information kan vara sekretessbelagd. Genom att först sätta in ett antal operationer i de olika kategorierna för att sedan göra en inledande litteraturöversikt har jag fått resultaten att operationer enligt tabellen nedan är möjliga att hitta bra öppna källor om.

	Västerländska aktörer	Icke västerländska aktörer
1940-1976	<ul style="list-style-type: none"> • Operation Chastise, 1943 • Operation Deadstick, 1944 • Pointe du Hoc, 1944 	-
Efter 1976	<ul style="list-style-type: none"> • Operation Nimrod, 1980 • Operation Prelim, 1982 • Operation Anaconda, 2002 	-

Tabell 2 Möjliga fall att undersöka

OP 14-17

Informationen i ovanstående tabell gör att möjligheten till att undersöka SO utförda av icke västerländska aktörer utesluts ur undersökningen då det inte går att finna tillräcklig information om dessa. De operationer som kommer att undersökas är uteslutande utförda av västerländska aktörer.

Valet står i att välja antalet operationer att undersökas och hur de ska fördelas i vilket tidspekt de är utförda. Med hänsyn till den tidsramen som finns och storleken av undersökningen kommer jag att begränsa undersökningen till att titta på två operationer. Genom att välja ett X-fall och ett Z-fall kommer undersökningen ge svar på ställda forskningsfrågor men även pröva hur tidsbunden teorin är.

För att svara på forskningsfrågorna kommer fallen Operation Deadstick (1944) och Operation Prelim (1982) att analyseras i första hand. Detta eftersom de är relativt välkända operationer samt att likheten finns att båda operationerna är inledande tillslag av två mycket större slag, landstigningen vid Normandie och briterarnas återtagande av Falklandsöarna. Möjligheten att hitta mycket litteratur om dessa verkar dessutom vara god. De två fallen representerar båda de kategorier som är möjliga att undersöka. Om sökandet efter empiri visar att det inte finns tillräcklig grund för att analysera samtliga operationer kan de andra fallen användas för att komplettera undersökningen.

För att konstatera om relativ överlägsenhet har uppnåtts i de båda operationerna så omformas de centrala delarna ut begreppet till ett antal frågor, som likt processen med principerna, letas efter i empirin. Den ena delen som söks efter är om anfallande styrka kan anses vara överlägsen och den andra delen är om anfallande styrka under operationen har fått ett betydande övertag som gör att de lyckas med operationen.

Under Operation Deadstick uppgick antalet hos anfallande styrka till drygt 180, dock var det drygt 150 soldater som utförde den då ett av glidflygplanen flög fel.⁴⁹ Försvarande styrka direkt vid broarna utgjordes av cirka 50 soldater som var väl försvarsberedda, i närområdet fanns 21. Pansardivisionen och 125. pansargrenadjärregementet som fungerade som en anfallsreserv i området.⁵⁰ Försvaret av broarna bestod av flertalet omringande diken med taggtråd, flertalet öppna kulsprutenästen med totalt sex kulsprutor fanns på båda sidor av broarna,

⁴⁹ Ambrose 2009, 82 & 104

⁵⁰ Ibid, 18, 74 & 84

OP 14-17

där fanns även ställningar för luftvärnskulspruta och pansarvärnskanon.⁵¹ Motståndaren kan anses som överlägsen trots sitt underlägsna numerär då de var väl förberedda och operationen genomfördes djupt in bakom fiendens linjer. Den totala överraskningen av operationen gjorde att anfallande styrka inom loppet av 20 minuter hade tagit broarna och rensat motståndarens försvarsställningar, därefter behöll britterna initiativet till dess att styrkor från landstigningen anslöt till platsen.⁵² Den sammantagna slutsatsen är att under operationen har anfallande styrka uppnått relativ överlägsenhet.

När Special Air Service (SAS) genomförde Operation Prelim, en räd mot flygplatsen på Pebble Island, var de en styrka om 42 (45) män.⁵³ Den argentinska styrkan som fanns på plats uppgick till strax över 100 personer som dessutom var försvarsberedda.⁵⁴ På knappt en timme hade SAS genomfört operationen, lyckats med att förstöra flygplanen och försvunnit från platsen med endast lättare skador på några soldater.⁵⁵ Sammantagna slutsatsen är här att SAS som anfallande styrka anses ha uppnått relativ överlägsenhet.

Eftersom anfallande styrka i båda SO anses ha uppnått relativ överlägsenhet kommer dessa operationer användas för vidare analys för att svara på frågeställningens andra delfråga.

2.2.4 Material och källkritik

För att svara på forskningsfrågorna kommer det krävas att trovärdig litteratur som beskriver fallen används. Det finns ett antal kriterier som litteratur helst bör uppfylla för att kunna klassas som pålitliga källor, dessa är *äkthet*, *samtidighet*, *oberoende* och *tendens*.⁵⁶ Dessa kriterier kommer forskaren förhålla sig till vid val av litteratur.

Till undersökningen av Operation Deadstick kommer tre böcker att användas. Den första är skriven av Stephen Ambrose år 2009, först publicerad 1985. Boken är skriven långt efter operationen utfördes vilket gör att *samtidigheten* kan kritiseras speciellt eftersom författaren nyttjar intervjuer. Det stärks dock upp med att även primärkällor som originalorder, krigsdagböcker och brev har nyttjats. Dessutom har Ambrose även nyttjat sig av ett antal sekundärkäl-

⁵¹ Ambrose 2009, 71

⁵² Beevor 2009, 62-63

⁵³ Olika antal beroende på vilken litteratur som läses. (Se: Freedman 2005b, 435; Mackay & Cooksey 2007, baksida)

⁵⁴ Mackay & Cooksey 2007, 31, 42

⁵⁵ Freedman 2005b, 435

⁵⁶ Esaiasson et.al 2012, 279-287

OP 14-17

lor. Författaren i sig har ingen koppling till boken som gör att det skulle föreligga risk för *tendens*.⁵⁷

Den andra boken är skriven av Anthony Beevor år 2009. Även här kan *samtidigheten* kritiseras. Men genom att leta information i flertalet arkiv har Beevor funnit rapporter att nyttja och han har även fått tillgång till privata dagböcker.⁵⁸ David Teska har skrivit en recension av boken där han menar att boken är mer än bara ännu en bok om D-dagen, Teska påpekar att Beevor tack vara sin noggranna undersökning av material bidrar till en enastående detaljrikedom.⁵⁹

Neil Barber skrev 2009 en bok om operationen mot broarna som publicerades av Pen & Sword Books, detta förlag anses vara Storbritanniens största förlag för att publicera verk om militära händelser. Återigen är boken skriven långt efter själva händelsen vilket gör att *samtidigheten* kan kritiseras. Däremot refererar Barber till flertalet rapporter och krigsdagböcker som han har nyttjat för att tillsammans med intervjuer och sekundärkällor erhålla tillräcklig information för att kunna skriva boken, vilket gör att *oberoendet* stärks.⁶⁰

För att analysera Operation Prelim har fyra böcker valts ut. Den första boken är skriven av Francis Mackay och Jon Cooksey och publicerades första gången år 2007. Vid publikationen av boken hade det gått 25 år från händelsen vilket gör att *samtidigheten* kan kritiseras något. Boken baseras på dels intervjuer med personer som varit närvarande både vid den brittiska sidan, den argentinska sidan och lokalbefolkning som under kriget bodde på öarna.⁶¹

Nästa bok som kommer användas är skriven av Martin Middlebrook och publicerades redan år 1985. Styrkan med denna bok är att den kan klassas som väldigt *samtida* då boken är utgiven endast tre år efter slaget vilket gör att intervjuer kan ses som tillförlitliga. För att redogöra för kriget har han intervjuat cirka 200 personer som närvarade på olika ställen och befattningar under kriget, han har analyserat dokumentationer från kriget tillhandahållna av antalet olika befälhavare, samt att han har använt ett antal sekundärkällor publicerade direkt efter kriget.⁶²

⁵⁷ Ambrose 2009

⁵⁸ Beevor 2009

⁵⁹ Teska 2011, 152-153

⁶⁰ Barber 2009

⁶¹ Mackay & Cooksey 2007

⁶² Middlebrook 1985

OP 14-17

Den tredje boken som även den kommer användas för att styrka den första är Lawrence Freedmans Volym II om kriget som gavs ut 2005. De två volymer om Falklandskriget som han har skrivit räknas till att vara de officiella böckerna om kriget eftersom Freedman har fått tillgång till all materiell från kriget. För att skriva dem har nyttjat allt från rapporter publicerade av Storbritanniens försvarskommitté till officiella register från olika dagar under och efter kriget.⁶³

Den sista boken är skriven av Ken Connor år 1998. Connor tjänstgjorde inom SAS åren 1963-1986, då både som underofficer men även som utbildare och utvecklare, har med hjälp av sina kontakter inom SAS skrivit en bok om dess hemliga historia. Kriteriet för äkthet kan här ses som uppfyllt då Connor bör ha väldigt god insikt i vad förbandet gjort. Han påpekar även att många intervjuer är gjorda, både med personer som tidigare tjänstgjort men även med för den tiden aktiv personal ur SAS. Dock skulle han kunna anses vara *tendensiös* eftersom han står så nära både ämnet och de han intervjuat.⁶⁴

Kriterierna uppfylls inte helt till varje bok och för att hantera detta och kompensera för det kommer minst tre källor användas per fall för att kunna kontrollera att informationen som ges stämmer överens mellan de böcker som valts. Genom att göra på detta sätt styrks kriterierna för *äkthet*, *oberoende* och för *tendens*.

2.3 Syntes av teori och metod

Genom att slå ihop det analysverktyg som finns under teorin med det val och analys av fall som finns under metod gör det att nedanstående tabell kommer nyttjas för analysen av fallen.

⁶³ Freedman 2005b

⁶⁴ Connor 1998

PRINCIP	VARIABEL	INDIKATORER	DEADSTICK	PRELIM
Enkelhet	Goda under- rättelse	<i>Fanns där tillgång till bra underrättelser vid planering?</i> - Visste de hur motståndarens försvar såg ut? - Visste de hur objektet såg ut? - Visste de antalet motståndare?		
	Innovativ planering	<i>Var planen baserad på innovativ planering?</i> - Nyttjades för operationen speciell stridsteknik? - Nyttjades för operationen speciell teknisk utrustning?		
	Begränsat antal objekt	<i>Påverkade antal mål planeringen?</i> - Fanns där fler potentiella mål i målområdet? - Valdes mål bort i planeringen?		
Säkerhet	Dölja tid- punkt	<i>Genomfördes åtgärder för att dölja genomförandets tidpunkt?</i> - Fanns där indikationer på att motståndaren visste när operationen skulle genomföras?		
	Dölja metod	<i>Genomfördes åtgärder för att dölja genomförandets metod?</i> - Fanns där indikationer på att motståndaren visste hur operationen skulle genomföras?		
Repe- tition	Öva/repetera operationen	<i>Genomfördes tillräcklig träning?</i> - Övades operationen i helhet flera gånger? - Repeterades enskilda moment flera gånger?		
Överraskning	Rätt tajming	<i>Påverkade tidpunkten förmågan till överraskning?</i> - Vilken tidpunkt genomfördes operationen? - Genomfördes operationen enligt planerad tidsplan?		
	Avledning	<i>Genomfördes åtgärder för att avleda motståndaren?</i> - Genomfördes vilseledande tillslag?		
	Utnyttja svagheter	<i>Var planen upplagd för att utnyttja motståndarens svagheter?</i> - Fanns där identifierade svagheter? - Utnyttjades svagheter enligt planen?		
Hastighet	Tid	<i>Genomfördes operationen inom en rimlig tidsram?</i> - Hur lång tid till målet var uppnått? - Hur lång tid tog hela operationen?		
	Anpassad utrustning	<i>Påverkades operationen av styrkans utrustning?</i> - Var utrustningen anpassad till uppgiften? - Kunde utrustningen användas till fullo?		
Syfte	Tydligt mål	<i>Visste soldaterna målet med operationen?</i> - Var det tydligt vad som skulle uppnås? - Var det tydligt varför målet skulle uppnås?		
	Personligt engagemang	<i>Påverkade personligt engagemang operationens utfall?</i> - Finns där indikationer på att soldater ansåg att målet var viktigt?		

Tabell 3 Analysverktyg

3 Bakgrund till fall

3.1 Operation Deadstick

Under pågående planering av landstigningen vid Normandie identifierades på den östra flanken en väldigt kritisk punkt, nämligen två broar som i stort sett var de enda broar som kunde användas för att korsa de två breda floderna Orne och Dives. Major John Howard var den som fick uppdraget att ta broarna intakta både i syfte att de allierade skulle kunna använda broarna i ett fortsatt anfall efter landstigningen men även för att neka de tyska styrkorna att kunna förstärka försvaret vid stränderna när de märkte att landstigningen var på väg. Howard var chef över D-kompani ur de 6. luftburna divisionen och kompaniet klassades som ett elitförband, därav fick de uppgiften.⁶⁵

Under natten till den 6 juni landade kompaniet med fem av de sex glidflygplanen i direkt anslutning till broarna, det sjätte planet släpptes vid lite fel tidpunkt och landade ett par kilometer från broarna.⁶⁶

Inom loppet av 15-20 minuter var bägge broarna tagna och var fortfarande intakta. Ett runtomkringsförsvar upprättades och efter drygt en timme kom fler luftburna styrkor för att förstärka försvaret av broarna, Howards uppdrag var då slutfört. Under natten gjordes ett försök till motanfall från den tyska sidan men de allierade som försvarade bron lyckades stå emot.⁶⁷

3.2 Operation Prelim

Sedan 250 år tillbaka har Falklandsöarna varit under brittiskt styre, men det har alltid funnits en dispyt om öarna då Argentina har ansett att de tillhör dem. Båda länderna försöker att rättfärdiga sin rätt till öarna genom att se till historien och vem som upptäckte öarna först.⁶⁸

I ett försöka att stärka sin makt i Argentina invaderades Falklandsöarna den 2 april i syfte att göra öarna en del av Argentina. Invasionen lyckades och Argentina planerade direkt för att Britterna skulle göra en motattack, Pebble Island blev tidigt en intressant ö för Argentina att använda som Forward Operating Base (FOB) då ön hade fungerande landningsbanor, de tog

⁶⁵ Ambrose 2009, 47 & 57-58

⁶⁶ Ibid, 91 & 104

⁶⁷ Beevor 2009, 63-65 & 70,

⁶⁸ Freedman 2005a, 1-5

OP 14-17

tidigt kontroll över ön både i syfte att själva kunna nyttja den men även i syfte att britterna inte skulle kunna använda ön som FOB.⁶⁹

Att där fanns argentinska styrkor och främst flygplan på Pebble Island utgjorde ett problem för de brittiska styrkor som anföll från norr. För att de skulle kunna göra en lyckad landstigning på öarna ville britterna slå ut åtminstone de argentinska flygstridskrafterna som fanns på öarna vilket skulle innebära att deras flyg skulle få en längre reaktionstid. Operationen döptes till Prelim och planeringen började den 7 maj, redan den 11 maj landsattes en spaningsgrupp på en närliggande ö, de infiltrerade under kommande nätter till Pebble Island och bedrev spaning och underrättelseinhämtning.⁷⁰

Med informationen från spaningsgruppen planerades tillslaget noggrant och tidig på morgonen den 15 maj landsattes resten av styrkan på öns sydöstra kust. Vägar som förstyrkan hade rekat nyttjades för att ta hela styrkan närmare flygplatsen. En grupp lämnades innan flygplatsen som understöd med en granatkastare och resten fortsatte mot flygplatsen.⁷¹ Vid klockan 07.00 var anfallande styrka på plats, redo att anfälla flygplatsen. Med understöd från granatkastaren och fartygsartilleri anfölls flygplatsen och flygplanen förstördes. Redan när klockan var 07.45 var anfallande styrkan på väg tillbaka för att bli upplockade.⁷² Resultatet av operationen blev elva förstörda argentinska flygplan.⁷³

4 Analys

Analysen kommer att genomföras för en princip i taget för båda fallen, detta eftersom det är principerna som står i centrum för undersökningen, för att sen avsluta med slutsatser om principernas användande.

4.1 Enkelhet

Under planeringen av **Operation Deadstick** fanns det tillgång till väldigt goda underrättelser. Det togs kontinuerligt flygfoto över broarna och när något ändrades i terrängen så visste britterna det inom loppet av ett par dagar. Det fanns även en tysk- och engelsktalande familj som

⁶⁹ Mackay & Cooksey 2007, 8-14

⁷⁰ Ibid, 53-54

⁷¹ Ibid, 76

⁷² Ibid, 77 & 84

⁷³ Middlebrook 1985, 191

OP 14-17

ägde ett café i närheten där de smyglyssnade på tyska soldater och skickade information vidare. Detta gjorde att britterna visste i stort sett allt om operationsområdet och deras mål. Glidflygplanen som skulle nyttjas var inte ny teknik men de hade inte tidigare använts av britterna för denna typ av SO, idén till att glidflyga in kom från ett tyskt anfall mot Eben Emal. Eftersom att glidflygplanen blev tungt lastade och de skulle landa på en kort sträcka utvecklades en skärm som vid landning skulle utlösas och bromsa farten. I operationsområdet var målet att kunna ta de båda broarna intakta, det finns i litteraturen inga indikationer på att där fanns fler potentiella mål i området och inte heller om att mål valdes bort.⁷⁴

För att kunna få tillräckliga underrättelser för att kunna planera **Operation Prelim** togs beslutet att en spaningsgrupp skickades in trots ont om tid. Detta medförde dock att gruppen kunde skicka korrekta underrättelser tillräckliga för att kunna planera en räd mot specifika objekt där de visste hur platsen såg ut, vart objekten var placerade och hur de var bevakade. Under planeringen nyttjades den taktik som förbandet tränat på tidigare och med det även den utrustning som normalt använts tidigare. Bristen på de specifika sprängladdningarna gjorde att de fick tillverka motsvarande laddningar av det som fanns tillgängligt på fartygen. Under själva planeringsfasen identifierades skyddet av lokalbefolkningen som en del i operationen, detta mål plockades dock bort innan genomförande då de insåg att tiden innan de skulle bli ljusst var knapp. De valde då att fokusera på flygplanen och eventuella bränsle- och ammunitionsdepåer.⁷⁵

Trots att de inte finns information som täcker alla de frågor som kopplat till enkelhet är ställda till fallen kan slutsatsen dras att principen för enkelhet till stor del finns närvarande i planeringen för bägge fallen. Båda planeringarna byggde på att man hade tillgång till mycket goda underrättelser där man visste hur platsen såg ut, hur den var försvarad och vart motståndaren befanns sig. Likväl i båda operationerna nyttjade man till viss del ny stridsteknik och ny eller för uppdraget specifik teknisk utrustning. I ett av fallen fanns indikationer på att de hade valt bort potentiella mål. Eftersom faktorerna för enkelhet är relativt olika så är det svårt att säga att det går att ta bort någon av dem men fortfarande lyckas med operationen. Hade inte glidflygplanen använts i Deadstick kanske operationen hade misslyckats helt eftersom det inte fanns många andra sätt att ta sig dit. Medan de i Prelim har lyckats trots att faktorn för inno-

⁷⁴ Ambrose 2009, 57, 63-64, 67-74 & 84; Barber 2009, 14, 17 & 52-53

⁷⁵ Mackay & Cooksey 2007, 54-55, 59-65 & 80-82; Freedman 2005b, 435; Connor 1998, 317-318

OP 14-17

vativ planering knappt är närvarande, här förlitar de sig istället på det förbandet redan kan för att lyckas.

4.2 Säkerhet

Operation Deadstick genomfördes i samband med landstigningen i Normandie och det genomfördes oerhört många operationer för att dölja både tidpunkt, plats och metod för själva landstigningen. Den största operationen kallades Fortitude och innefattade allt från vilseledning till att tillfångata eller omvända spioner. Att dölja tidpunkten för SO löstes genom att de flesta inte fick veta när den skulle genomföras förrän någon dag innan det var dags. När kompaniet hade börjat öva mot endast broar tröttnade soldaterna ganska fort, Howard berättade då att de skulle genomföra en SO mot just broar men om någon nämnde det till en utomstående skulle de genast åka ur kompaniet.⁷⁶

När det gäller operationssekretess runt **Operation Prelim** finns det inga bevis i empirin att några speciella åtgärder har utförts för att dölja varken tidpunkten eller metoden för operationen. Argentinarerna hade lagt märke till rörelser bland brittiska fartyg och flyg men det finns inga indikationer på att de visste specifikt när eller hur operationen skulle utföras, eller att det överhuvudtaget skulle göras en operation mot Pebble Island.⁷⁷

Kopplat till principen säkerhet finns det i det ena fallet väldigt tydliga bevis på att principer var central i operationen. I det andra fallet finns inga indikationer på att de aktivt försökt dölja operationen, det fanns alltså inga handlingar som specifikt siktade mot att försöka dölja vad som skulle genomföras. Trots det så fick inte Argentinarerna reda på precis när och vad som skulle genomföras. Slutsatsen som kan dras är då att principen nyttjades mycket i det första fallet men inte i det andra. Trots att det inte finns indikationer på speciella handlingar för att upprätthålla säkerhet vid Prelim kan slutsatsen dras att även att principen inte kan anses ha nyttjats så har säkert operationen dolts. Logiskt sett berättar man inte stridsplanen för motståndaren, det i sig är viss säkerhet. Säkerheten runt Operation Prelim har säkerligen underlättats av det korta tidsaspekten, ju längre planering och förberedelser som sker desto svårare torde det bli att dölja operationen.

⁷⁶ Ambrose 2009, 58-62, 67, 75-76, 79-80 & 84-85; Beevor 2009, 11-13; Barber 2009, 13 & 42-43

⁷⁷ Mackay & Cooksey 2007, 59

4.3 Repetition

Förövningen inför **Operation Deadstick** började så fort Howard fick ordern om att de skulle genomföra operationen. Så fort han fick veta hur området såg ut mätte han ut en skalenlig modell som de övade mot. Senare förflyttades kompaniet till en plats där två liknande broar fanns, här övades alla tänkbara scenario som kunde hända. Allt från handgranatskast till i stort sett fullskaliga moment övades flera gånger om. Till piloterna lyckades de med hjälp av filmindustrin klistra ihop mängder av bilder till en film för att de skulle kunna få en känsla för hur inflygningen skulle vara. Till markförbanden gick de så långt att en tyskspråkig B-styrka med tyska uniformer och vapen nyttjades att öva mot.⁷⁸

Ordern för **Operation Prelim** gavs endast 8 dagar innan den genomfördes, med hänsyn till detta genomfördes ingen förövning av operationen varken i delmoment eller i helhet. Det som styrkan fick förlita sig på var tidigare kunskaper på att genomföra sabotage och räder mot flygbaser och liknande.⁷⁹

Kopplat till denna princip är det tydligt vilken slutsats som kan dras. I det ena fallet var repetition och förövning något helt centralt för att lyckas medan i det andra fallet gjordes det över huvud taget ingen förövning för den specifika operationen. Det är tydlig att principen för repetition nyttjades till fullo i det ena fallet och inte alls i det andra fallet. Hade de inte övat och repeterat operationen mot broarna så är det inte säkert att de hade lyckats, däremot så lyckades Prelim utan att de övade något alls. Frågan blir tydlig: varför behövs det i den ena men inte i den andra? Det kan antas att det har att göra med hur komplicerad operationen är alternativt hur väl övade förbanden är på liknande saker från början.

4.4 Överraskning

Operation Deadstick var redan från början planerad för att vara D-dagens spjutspets, de skulle vara först ut för att dels kunna nytta mörkret men även för att ta broarna innan tyskarna fick nys om att landstigningen var på väg och hann spränga broarna. Operationen flöt enligt tidsplanen och Howards män var de första allierade som satte fötterna i Frankrike den 6 juni 1944. I ett försök att avleda motståndaren så fortsatte bombplanen som bogserade glidflygplanen in mot Caen efter de kopplat loss. Där släppte de sina bomber och målet var en ce-

⁷⁸ Ambrose 2009, 58-62, 67, 76 & 80; Barber 2009, 13-14, 17-20, 28-32 & 47

⁷⁹ Mackay & Cooksey 2007, 53-54 & 71; Connor 1998, 317; Middlebrook 1985, 190

OP 14-17

mentfabrik. De hoppades att detta skulle fånga tyskarnas uppmärksamhet istället för att upptäcka att broarna togs. Planen kunde genomföra sin inflygning över Frankrike ostört, detta genom en identifierad svaghet i det tyska försvaret. En lucka i luftvärnet hade upptäckts och även tidigare nyttjats för att göra inflygningar över landet.⁸⁰

Operation Prelim var planerad för att utföras tidigt på morgonen innan soluppgång dels för att kunna nyttja mörkret till sin fördel men även för att kunna anfälla när försvaret av flygplatsen var lågt. Trots att fartygen som transporterade in truppen var försenade hölls tidsplanen någorlunda eftersom de var snabba att framrycka från avlämningsplatsen till flygplatsen. Det genomfördes inga avledande operationer utan de förlitade sig på att kunna överraska motståndaren. För att kunna överraska motståndaren byggde operationen på att kunna flyga styrkan från fartygen till ön obemärkt, svagheter i motståndarens radartäckning hade identifierats, på grund av de närliggande bergen blev det stora radarskuggor, detta nyttjades flitigt av britterna för att kunna flyga in obemärkt.⁸¹

I det ena fallet nyttjades alla aspekter av principen för att uppnå överraskning, i det andra fallet genomfördes ingen avledning eller vilseledning men det togs hänsyn till de andra aspekterna och överraskning uppnåddes. Detta innebär att de i båda fallen har uppnått överraskning. Slutsatsen är att principen kan anses ha nyttjats på ett bra sätt i båda operationerna och att överraskning kan uppnås även om aspekten om avledning förbises.

4.5 Hastighet

Genomförandet under **Operation Deadstick** var riktigt snabbt, från det att första glidflygplanet hade landat tog det inte mer än 15 minuter innan bägge broarna var tagna. Då var Howards första uppdrag utfört och de skulle bara hålla ut till förstärkningen kom. Det tog drygt en timme innan fler började ansluta till broarna för att förstärka försvaret och därmed var hela Howards uppdrag utfört. Soldaterna som genomförde anfallet gjorde det med bra fart, detta trots den tunga packning de bar på. När de skulle lasta i planen vägde vissa soldater så mycket att de knappt orkade resa sig. Det finns ingen indikation i böckerna om att de skulle haft speciellt anpassad utrustning.⁸²

⁸⁰ Ambrose 2009, 21-22, 85 & 87; Beevor 2009, 20-22 & 31; Barber 2009, 48

⁸¹ Mackay & Cooksey 2007, 56, 70 & 72-75; Connor 1998, 318; Freedman 2005b, 435

⁸² Ambrose 2009, 86 & 119-120; Beevor 2009, 63 & 70.

OP 14-17

Från det att styrkan som landat på ön under **Operation Prelim** hade framryckt till ett utgångsläge nära flygfältet tog det 20 minuter sen kallades understödande eldgivning in från ett fartyg som låg utanför ön. Därefter framrycker anfallande styrka mot flygbasen och det tar ungefär 15 minuter innan alla flygplan är sprängda. Helikoptrarna som hämtar upp styrkan lyfter från ön med samtlig personal inom en timme från det att styrkan befann sig vid flygbasen. För anfallet nyttjades en grupp med granatkastare för understöd vilket gör att delar av styrkan var tungt packade när de framryckte till utgångsläget. Den styrka som genomförde räden hade anpassad lätt utrustning för att kunna framrycka snabbt och tyst, dock med tillägg för de vapensystem och sprängladdningar som skulle nyttjas specifikt för att förstöra flygplanen.⁸³

I det första fallet nyttjades den ena aspekten av principen men inte den andra som handlar om att anpassa utrustningen. I det andra fallet togs det hänsyn till bägge aspekterna. Innebörden av detta blir dock att bra hastighet har uppnåtts i båda fallen. Slutsatsen som kan dras för denna princip är att den har utnyttjats i båda fallen men inte alltid fullt ut, trots detta har anfallande styrka genomfört operationerna snabbt. Alltså trots att de i ena fallet inte ger sken av att ha specialanpassat utrustningen så påverkade det inte på ett negativt sätt.

4.6 Syfte

De som planerade för **Operation Deadstick** har från början haft klart för sig den stora betydelsen av att operationen genomfördes och framförallt lyckades. När Howard sen fick sin order var det tydligt att broarna skulle tas och hållas till varje pris, Howard gjorde även klart för soldaterna att det var ett viktigt specialuppdrag de skulle genomföra. Med den träningen mot broar som genomfördes blev det mycket tydligt för alla vad som skulle uppnås och tack vara detta gick anfallet på rutin efter att de hade landat. Det finns dock inga indikationer i texten på att det fanns något stort personligt engagemang för att genomföra operationen.⁸⁴

Målet med **Operation Prelim** verkar ha varit tydligt för de som var inblandade, flygplanen skulle förstöras i syfte att underlätta för landstigningen och för att inte utsätta marktrupperna för onödig fara. Det framgår att de som tog beslut och planerade operationen förstod vikten av

⁸³ Mackay & Cooksey 2007, 65-67 & 76-84; Freedman 2005b, 435; Middlebrook 1985, 191

⁸⁴ Ambrose 2009, 65, 75 & 90-92

OP 14-17

att den blev lyckad. Dock finns det inte dokumenterat om soldaterna personligen visst vikten av operationen.⁸⁵

I båda fallen finns det få indikationer på att principen för syfte har varit helt närvarande men i båda fallen har det åtminstone funnits ett tydligt mål om vad som ska uppnås. Det personliga engagemanget kan vara svårt att få bevis för då detta skulle krävas att författarna till böckerna genomför omfattande intervjuer med deltagare och därmed även frågar om denna specifika aspekt. Genom att läsa om förbanden fås även uppfattningen att de förband som utfört operationerna över lag har ett stort engagemang för sina uppgifter. Den slutsats som kan dras är att principen har varit närvarande till stor del i genomförandet av båda operationerna.

5 Resultat

Resultat diskussionen är uppbyggd för att återkoppla mot uppsatsens delfrågor och frågeställning. Inledningsvis kommer diskussion om relativ överlägsenhet har uppnåtts och slutsatser kopplat till det att föras, därefter görs detsamma med i vilken utsträckning principerna har nyttjats. Slutligen i kapitlet kommer diskussionen resultera i svaret på uppsatsens frågeställning.

5.1 Relativ överlägsenhet

För att kunna undersöka fallen i denna studie sattes kravet att relativ överlägsenhet skulle ha uppnåtts under operationen. Genom operationaliseringen av begreppet och den inledande analysen av de två fallen konstateras det att relativ överlägsenhet hade uppnåtts, vilket gav att kriteriet för fortsatt analys av fallen var uppfyllt.

Redan vid analysen av begreppet uppkommer det problem. För att kunna operationalisera ett begrepp eller fenomen så behövs någorlunda tydliga kriterier för vad begreppet betyder eller för att fenomenet ska anses vara uppnått. När det inte finns tydliga kriterier så blir det svårt att göra själva fenomenet mätbart, det blir svårt att hitta konkreta frågor att ställa till empirin. Det som kan utrönas ur texten angående relativ överlägsenhet är bara att underlägsen anfallande styrka ska nå ett sådant övertag att de kan fullfölja operationen och att detta ska ske så snabbt som möjligt.

⁸⁵ Mackay & Cooksey 2007, 68; Freedman 2005b, 435; Middlebrook 1985, 190

OP 14-17

De vaga kriterierna för relativ överlägsenhet skulle kunna vägas upp med att det finns en tydlig spårbarhet i hur begreppet är framtaget eller vart det härstammar från. Det skulle göra att begreppet blir definierbart utefter något annat. Ett exempel skulle vara om begreppet härstammar från lokal överlägsenhet. Då hade användaren haft möjlighet att läsa sig till vad det är genom att se hur lokal överlägsenhet är definierat. Stor kritik kan riktas mot McRaven eftersom det inte finns någon information om hur detta begrepp har kommit till eller vart det kommer från. Det gör återigen att begreppet fortfarande bara är vagt, vilket gör det svårt för andra personer att faktiskt använda sig av det. Användaren är tvungen att göra sin egen tolkning av begreppet. Det gör att det kommer att ligga i betraktarens öga att avgöra exempelvis när en styrka har fått tillräckligt med övertag för att lyckas eller för att uppnå relativ överlägsenhet.

Att i en teori ha ett begrepp som är vagt beskrivet kan ha både fördelar och nackdelar. Fri tolkning kan vara användbart när syftet är att en användare inte ska låsa sig till att bara tänka på ett sätt. Nackdelen blir dock om teorin, som i McRavens fall, i stort sett bygger på begreppet, den vaga definitionen kan så göra att hela teorin rämnar eftersom det den tydliga grunden inte finns.

För att leda vidare mot analysen av principerna. Om nu McRavens påstående stämmer för dessa fallen skulle det innebära att alla principer kommer identifieras som att de har nyttjats i båda fallen, eftersom det enligt honom var ett krav för att uppnå relativ överlägsenhet.

5.2 Nyttjandet av principerna

För att göra det tydligare i vilken utsträckning principerna har varit närvarande under operationerna har en enkel tabell gjorts. En sammanställd bedömning av de svaren som varje indikator har gett resulterar i ett JA eller NEJ på hur vida principen har nyttjats eller kunnat identifieras i empirin.

	Operation Deadstick	Operation Prelim
Enkelhet	JA	JA
Säkerhet	JA	NEJ
Repetition	JA	NEJ
Överraskning	JA	JA
Hastighet	JA	JA
Syfte	JA	JA

Tabell 4 Resultat för nyttjande av principer

OP 14-17

I tabellen syns det tydligt att alla principer har nyttjats i Operation Deadstick men endast fyra av de sex principerna nyttjades eller kunde identifieras som närvarande under Operation Prelim. Det innebär att det direkta svaret på delfrågan blir att under Operation Deadstick nyttjades samtliga principer fullt ut. Under Operation Prelim finns det två principer, säkerhet och repetition, som får ett negativt svar, alltså att de inte nyttjats.

I sin bok skriver McRaven först ”..., but gaining relative superiority requires proper integration of **all** six principles.”⁸⁶ Han förtydligar och förstärker sedan genom att skriva: “To achieve relative superiority, the practitioner of special operations **must take account of the principles** in the three phases of an operation: planning, preparation and execution.”⁸⁷ Om dessa påstående hade stämt skulle det betyda att under Operation Prelim borde styrkan inte ha uppnått relativ överlägsenhet eftersom inte alla principerna var närvarande och de skulle därmed haft mycket svårare att lyckas med operationen. Med den analysen av fallen som gjorts i denna uppsats visar det sig att en styrka kan uppnå relativ överlägsenhet trots att inte alla principer nyttjas.

Man kan tänka sig att hur vida alla principer måste nyttjas eller inte kan bero på en rad olika faktorer. Trots att båda operationerna klassas som specialoperationer, alltså speciellt stöttade operationer utförda av specialtränade förband, så finns det stora skillnader mellan de bägge. För det första är det stor skillnad i tidsperspektivet för planeringen, några månaders förberedelse kontra sju dagar kommer att generera stora skillnader i planen. Ju mindre tid för planering och förberedelser desto mer kommer man att få förlita sig på det styrkan redan kan genomföra tillsammans och desto enklare kommer planen att få bli för att den ska bli genomförbar. Tiden borde sedan vara direkt sammankopplat med den säkerhet som behövs runt operationen. Om operationen kräver mycket förberedelser och speciell utrustning och träning kommer den att vara mer uppseendeväckande, det kommer bli lättare för någon att se att ett förband tränar för något speciellt. Om de i sin tur har kort tid på sig hinner inte förbanden göra speciellt många förberedelser och det kommer inte finnas mycket tid för att någon ska kunna upptäcka att normalbilden ändras. Tiden för planering borde dessutom vara direkt kopplat till repetition genom att kort tid resulterar i att de måste förlita sig på det styrkan redan kan och det kommer då inte behövas repetition av operationen på samma sätt som om nya stridstekni-

⁸⁶ McRaven 1996, 8 (fetmarkering gjord av forskaren)

⁸⁷ Ibid, 9 (fetmarkering gjord av forskaren)

OP 14-17

ker ska övas in. Detta sammantaget kan vara en del av en enkel förklaring till att inte de principerna för säkerhet och repetition nyttjades under Operation Prelim.

Resultaten i uppsatsen innebär dels att påståendet stärks i och med Operation Deadstick, men i sin tur försvagas det eftersom analysen av Operation Prelim visar att påståendet inte stämmer. Den största slutsatsen som kan dras av analysen av principerna är att hur vida alla principer behöver nyttjas eller inte kan anpassas efter operationen karaktär och svårighetsgrad samt styrkans förmåga till att genomföra den specifika operationen. Förutom dessa föränderliga faktorer som nämns ovan så finns det säkerligen fler påverkansfaktorer som kan göra att modellen med principerna kan anpassas efter givna förhållande.

Följaktligen så borde det bli konsekvenser för teorins användande när ett av dess centrala påstående försvagas. Det leder vidare till svaret på undersökningens övergripande frågeställning.

5.3 Teorins relevans

För att återkoppla till metoden för val av fall så valdes två fall ur olika kategorier. Vid analysen av fallen genomfördes dels en fortsatt prövning av McRavens teori kopplat till de fall han redan undersökt men även en prövning mot teorins tidsbundenhet.

Analysen visar att när teorin prövas mot ett samtida fall, Operation Deadstick, så fungerar den, teorin är alltså tillämpbar på det fallet. Under operationen har relativ överlägsenhet uppnåtts och samtliga av McRavens principer har nyttjats och kunnat identifieras i den text som har undersökts. Att analysera detta fall, i likhet med de åtta fall som McRaven redan har undersökt, har bidragit till att stärka teorin och dess generella förklaringskraft för liknande fall under den tidsperioden.

Däremot visar analysen något annat när teorin prövas mot ett fall som står utanför tidigare nämnda tidsperiod. Teorin är inte fullt ut tillämpningsbar på Operation Prelim, resultaten gör att påståendet om att samtliga principer behövs för att uppnå relativ överlägsenhet inte stämmer. Det resulterar i att teorins trovärdighet försvagas och då även dess förklaringskraft för specialoperationer. Operation Prelim kan ses som en klassisk specialoperation, en räd utförd av en för därför avsedd styrka i syfte att uppnå mycket hög verkan, vilket gör att det skulle gå att kunna generalisera till viss del utefter detta fall. Förutom att detta fall generellt försvagar teorin så bidrar det även till att misstankar väcks för att teorin har tendenser att vara tidsbunden. Detta blir väldigt tydligt när man har i åtanke att detta fall ligger utanför McRavens re-

OP 14-17

dan undersökta tidsspann, samtidigt som det fallet som ligger i hans tidsspann likt de andra åtta fallen validerar teorin. Om McRavens teori är tidsbunden till perioden 1940-1976 kommer den inte att fungera för senare fall och i och med det inte heller vara aktuell som grund för att planera nya operationer. Eftersom det endast är ett fall som är undersökt så skulle en mer omfattande undersökning behöva göras för att en forskare säkert ska kunna säga att teorin är tidsbunden. Resultatet av denna studie kan endast säga att tendenser finns både till att teorins vetenskapliga grund är svag samt att den skulle kunna vara tidsbunden, studien kan inte, på grund av sin omfattning, säga detta säkert.

6 Avslutning

6.1 Reflektion

Som nämnt tidigare är det svårt att undersöka specialoperationer med hänsyn till den oftast begränsade information som går att analysera. Detta beror till stor del på att det oftast är stor sekretess runt denna sorts operationer. Om de två operationer som i uppsatsen har analyserats finns relativt mycket information om de jämförs med andra operationer, trots det så finns det bara en bok om respektive operation som handlar om specifikt operationerna. Som komplement till de böckerna finns det några som beskriver vissa övergripande delar av operationerna men till största del det som händer i övrigt runt operationerna. Detta problem kommer forskare att stöta på så fort de ska undersöka SO såvida det inte går att ta del av sekretessbelagda dokument alternativt andra primärkällor så som rapporter till exempel.

Den kritik som kan föras mot analysen är bristen på litteratur för att kontrollera att informationen stämmer med flera källor. För att göra undersökningen mer trovärdig skulle det vara en fördel att hitta mer tillförlitlig litteratur för att åter kontrollera den information som framhålls i analysen. Den litteratur som är nyttjad är den som med begränsade tid och bristfällig tillgänglighet är funnen och ansedd som trovärdiga källor.

6.2 Relevans för yrket

Som skrivet i inledningen så är SO något som är högaktuellt i dagens läge och intresset att nyttja de teorier som finns borde då öka. Med detta ökar även behovet av att det finns teorier med en vetenskaplig grund för att kunna lite på att den som skapat teorierna har gjort det på ett korrekt sätt. En studie som denna kanske inte resulterar i att en teori förkastas helt men

OP 14-17

med vetenskapen om att det finns grundad kritik mot teorin kan det resultera i att den kan komma att undersökas vidare. Undersökningens resultat kan göra att McRavens teori inte längre ses som huggen i sten, att alla principer måste användas, utan att den kan användas på ett mer vägledande eller rekommenderande sätt. Då kan en användare själv avväga vilka principer som kommer att vara mest aktuella att fokusera på för det givna tillfället.

Undersökningar likt denna blir relevanta då de låter ifrågasätta det som kan tyckas vara självklart. Med hänsyn till den utveckling som ständigt sker både i vårt samhälle, likväl som utvecklingen i den teknik som används och hur krig förs kommer det alltid te sig relevant att ifrågasätta teorier för att se om de behöver uppdateras för nutiden.

Med hänsyn till storleken och omfattningen av denna uppsats så är det inget som kommer göra skillnad för framtiden, däremot eftersom det redan i en småskalig undersökning finns tendenser till att teorin går att ifrågasätta så kan den utgöra grunden för fortsatt prövning.

6.3 Förslag till vidare forskning

Det fanns i denna uppsats inte utrymme att undersöka fler operationer än de två som är undersökta. För att utöka studien och för att säkerställa resultaten så kan samma undersökning göras på fler SO, det skulle ge ett säkrare resultat orsaker och samband kan undersökas i stor omfattning. En utökad undersökning skulle även kunna resultera att det lättare går att generalisera efter resultaten, något som efter denna undersökning är svårt. Eftersom analysen tydligt visar att det går att ifrågasätta teorin så finns det grund för att utföra fortsatt forskning på den.

Om det redan i en småskalig undersökning som denna finns tendenser mot att inte teorin går att använda för alla operationer eller för nyare operationer skulle en större undersökning kunna bekräfta resultaten. Fördelen med att göra en mer omfattande undersökning är att det kan gå att se samband mellan undersökta operationer som inte går att upptäcka på endast två fall.

Bibliografi

Ambrose, Stephen *Pegasusbron: 6 juni 1944*. Växjö: Albero, 2009

Beevor, Antony. *D-dagen: slaget om Normandie*. Lund: Historiska media, 2009

Barber, Neil. *The Pegasus and Orne Bridges: Their Capture, Defence, and Relief on D-Day*. Barnsley: Pen & Sword Military, 2009. E-bok

Connor, Ken. *Elitstyrka SAS: från ökenkrigare till ghost force*. Lund: Historiska media, 2001

Denscombe, Martyn. *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur, 2009

Driver, William & DeFeyer, Bruce. *The Theory of Unconventional Warfare: Win, Lose, and Draw*. Monterey: Naval Postgraduate School, 2008

Esaiasson, Peter & Gilljam, Mikael & Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 4. uppl. Stockholm: Norstedts juridik, 2012

Freedman, Lawrence. *The official history of the Falklands Campaign. Vol 1, The origins of the Falklands War*. 2. uppl. London: Routledge, 2005a

Freedman, Lawrence. *The official history of the Falklands Campaign. Vol. 2, War and diplomacy*. 2. uppl. London: Routledge, 2005b

Gray, Colin. "Handful of Heroes on Desperate Ventures: When do Special Operations Succeed?". *Parameters*. 1999, 29:1, 2-24

Huntington, Samuel. *The clash of civilizations and the remaking of world order*. New York: Simon & Schuster, 1996

Kiras, James. *Special Operations and Strategy: From World War II to the War on Terrorism*. London: Routledge, 2006. E-bok

Leong Kok Wey, Adam. "Principles of Special Operations: Learning from Sun Tzu and Frontinus". *Comparative Strategy*. 2014, 33:2, 131-144. DOI: 10.1080/01495933.2014.897119

OP 14-17

Marsh, Christopher & Kenny, Mike & Joslyn, Nathanael. "SO What? The Value of Scientific Inquiry and Theory Building in Special Operations Research". *Special Operations Journal*. 2015, 1:2, 89-104. DOI: 10.1080/23296151.2015.1062678

Marsh, Christopher & Kiras, James & Blocksome, Patricia. "Special Operations Research: Out of the Shadows". *Special Operations Journal*. 2015, 1:1, 1-6. DOI: 10.1080/23296151.2015.1026779

McRaven, William. *Spec ops: case studies in special operations warfare : theory and practice*. Novato: Presidio, 1995

McKay, Francis. & Cooksey, Jon. *Pebble Island: Operation Prelim*. Barnsley: Pen & Sword Military, 2007

Middlebrook, Martin. *Operation Corporate: the Falklands War, 1982*. London: Viking, 1985

Münkler, Herfried. *De nya krigen*. Göteborg: Daidalos, 2004

Operativ doktrin 2014: OPD. Stockholm: Försvarsmakten, 2014

Spulak, Robert. *A Theory of Special Operations: The Origin, Qualities and Use of SOF JSOU Report 07-7*. Hurlburt Field: Joint Special Operations University, 2007

Teska, David. "Book reviews". *Naval War College Review*. 2011, 64:4, 152-153